

Komfortgrensen

TEKST OG FOTO: LARS H. LINDÉN

Grensen for hva som føles trygt å styre med rorkult går ved 20-hk, er vår konklusjon. En 25-hesters utenbordsmotor gir mer dreiemoment og kraft, men toppfarten skiller lite i forhold til 20-hesteren. Vi har testet begge motorstørrelsene – seks ulike firetakere og fire helt nye konstruksjoner - på en Crescent 465.

Nye miljøkrav må bære ”skylden” for at firetakterne helt har erstattet totakterne i visse motorklasser. Dette gjelder ikke minst 20- og 25-hestersklassen, som har fått hele seks nyheter det siste året. Samtlige er produsert i Japan, men selv om de har ulikt navn på motordekselet, er flere av dem samme motor: Tohatsu produserer Mercurys 25-hesters, Suzuki lager Johnsons, og under motordekselet på Selvas 25-hesters sitter det en Yamaha.

Normalt sammenligner vi motorer i eksakt samme effektklasse i våre tester. En del fellesnevner, og det faktum at de passer til nesten samme type båter i størrelsen 4,5 til 5 meter, gjør det imidlertid naturlig å sammenligne 20- og 25-hestene i denne testen. Begge disse motorstyrkene finnes med rorkult, hvilket innebærer en enkel og billig montering.

20-hestene er 2-sylindretre med volumer på rundt 350 ccm, og vekten ligger rundt 50 kg for en motor med lang stamme. 25-hestene har volumer på rundt 500 ccm, både i 2- og 3-sylindretre versjoner. Vekten på de 25-hestene med lang stamme varierer mellom 64 og 73 kg.

STYRING TIL 25 HK

En firetakter på 20 hester på en åpen båt i 4,5 – 5-metersklassen er uproblematisk

å håndtere med rorkult. Toppfarten med denne motorstyrken ligger rundt 22 knop med marginal belastning. Normal marsjfart vil ligge mellom 18 og 20 knop. Med en firetakter på 25-hesters øker ikke toppfarten mange knop, og den er vesentlig tyngre å kjøre med rorkult. Vekten og det store sylindervolumet tilsier at disse 25-hestene bør monteres med rattstyring for å gjøre båten lettere og tryggere å kjøre.

Tidligere var det et krav i Nordisk Båtstandard at alle båter skulle ha rattstyring allerede ved motorstørrelser fra 20 hk og oppover. CE-reglene har ikke det samme, strenge kravet, og det er nå opp til båtprodusenten å anbefale en passende motorstyrke med rorkult eller med rattstyring.

EFI-MOTORER

Samtlige 20- og 25-hestere tilbys i en mengde versjoner med manuell start eller el-start, med rorkult eller foreberedt for rattstyring. To av de nye 25-hestene, Mercury og Tohatsu, er utstyrt med elektronisk drivstoffinsprøytning (EFI). Denne teknikken er normalt standard på betydelig større motorer og gjør dem noe mer lettstartede sammenlignet med forgasser-motorer. Dette EFI-systemet er dessuten montert også på de manuelle versjonene,

hvor en kondensator lades opp ved første drag i startsnoren, som i sin tur gir nok strøm til å starte EFI-systemet ved det andre draget.

En annen stor nyhet er at de nye 20-hestene fra Honda og Yamaha har Powertilt. Dette er også standard på større utenbordsmotorer, men faktum er at også på en liten motor kan det gi både bedre fart og bedre gangeegenskaper. Forskjellen mellom Powertrim, som finnes fra og med 25-hesters og oppover, og Powertilt, er at sistnevnte ikke gir mulighet til å justere trimvinkelen i høy hastighet.

TEST MED CRESCENT 465

Vår test ble gjennomført med en åpen Crescent 465 som ble belastet med to og fire personer. Denne båtstørrelsen passer meget bra til begge disse motorstyrkene. Samtlige motorer ble montert og trimmet av de respektive importørene før vi målte fart, drivstofforbruk og støyverdier. Ikke ved noen målinger har vi brukt Powertilt eller Powertrim, men kun kjørt med en fast trimjustering som importøren har funnet frem til. Dette for å få så sammenlignbare verdier som mulig. Om vi hadde brukt Powertrim eller Powertilt aktivt, ville vi antakelig fått noen knop høyere toppfart med liten belastning.

De to 20-hestene fra Honda og Yamaha når en toppfart på ca 22 knop med to personer i båten, og med fire personer synker den med ca 5 knop. 25-hestene kommer opp i en toppfart på mellom 22 og 25 knop. Raskest er Tohatsu MF25. Med fire personer i båten synker toppfarten med ca 3 knop med 25-hestene.

Forbruket er derimot svært likt, uavhengig av motorstyrke, regnet i liter per

nautisk mil. Ved planingsfart rundt 20 knop ligger samtlige på ca 0,3 liter per nautisk mil. Det betyr at man kan kjøre 80 nautiske mil på en full 25-literstank.

Støyverdiene er imidlertid ikke like

positive, til tross for at det er firetakere vi har testet. Flere ligger opp mot 90 dBA ved full gass, målt på aktertoften der føreren sitter. Først når man reduserer med rundt 1.000 omdreininger kommer man

ned i litt mer akseptable verdier. Ved riktig lave turtall og fart mellom 6 og 7 knop, er de nye firetakterne svært behagelige å kjøre. De er stille – og ikke minst røykfrie!